

**Výkon rozsudku Evropského soudu pro lidská práva
ve věci č. 13968/22 – *Spišák proti České republice***

Aktualizovaný akční plán předložený vládou České republiky dne 30. dubna 2026

V rozsudku ze dne 20. června 2024, který nabyl právní moci v souladu s čl. 44 odst. 2 písm. b) Úmluvy, Evropský soud pro lidská práva (“Soud”) dospěl k závěru, že došlo k porušení článku 14 ve spojení s článkem 5 Úmluvy. Soud shledal, že stěžovatel byl jako mladistvý diskriminován na základě věku, jelikož na rozdíl od dospělých stíhaných pro stejnou kategorii trestných činů, nebyla jeho vyšetřovací vazba předmětem automatického přezkumu každé tři měsíce, ale každých šest měsíců.

Tento akční plán nahrazuje akční plán předložený vládou dne 19. března 2025. Předkládaný akční plán má za cíl informovat Výbor ministrů o individuálních a obecných opatřeních, která byla přijata nebo jejichž přijetí se předpokládá za účelem řádného výkonu výše uvedeného rozsudku.

I. INDIVIDUÁLNÍ OPATŘENÍ

Soudem přiznané spravedlivé zadostiučinění ve výši 12 050 EUR (včetně daně z nákladů a výdajů) bylo stěžovateli vyplaceno dne 8. listopadu 2024.¹

Vláda připomíná, že zákon o Ústavním soudu nabízí možnost požádat o obnovu řízení před Ústavním soudem v návaznosti na rozsudek Soudu.² Stěžovatel této možnosti nevyužil.

S ohledem na výše uvedené se vláda domnívá, že v případě stěžovatele není třeba přijímat žádná další individuální opatření.

¹ Podrobnosti o platbě jsou k dispozici na vyžádání v Kanceláři vládního zmocněnce

² Ustanovení § 119 zákona o Ústavním soudu ve znění zákona č. 404/2012 Sb. mimo jiné stanoví, že pokud Ústavní soud již dříve rozhodl ve věci, v níž mezinárodní soud shledal porušení lidských práv nebo základních svobod zaručených mezinárodní smlouvou, je možné podat návrh na obnovu řízení, v němž bylo rozhodnutí vydáno. Ustanovení § 119b mimo jiné stanoví, že pokud byl předchozí rozsudek Ústavního soudu (nález) v rozporu s rozhodnutím přijatým mezinárodním soudem, musí být zrušen. Zruší-li Ústavní soud svůj náález, zabývá se znovu původní ústavní stížností a nový náález by měl vycházet z právního názoru mezinárodního soudu.

II. OBECNÁ OPATŘENÍ

A. ZVYŠOVÁNÍ POVĚDOMÍ A ANALÝZA ROZSUDKU

Ministerstvo spravedlnosti informovalo veřejnost o rozsudku bezprostředně po jeho vyhlášení formou [tiskové zprávy](#). Dále zveřejnilo český překlad rozsudku ve své internetové databázi mezinárodní lidskoprávní judikatury (mezisoudy.cz)³ a jeho shrnutí ve Zpravodaji vládního zmocněnce č. [4/2024](#).⁴ Kromě toho byly překlad rozsudku i jeho shrnutí zaslány všem orgánům veřejné moci, které se případem zabývaly.

Po vyhlášení rozsudku vložilo Nejvyšší státní zastupitelství český překlad rozsudku a jeho shrnutí do své interní databáze a informovalo o něm v bulletinu rozesílaném všem českým státním zástupcům. Nejvyšší soud zaslal rozsudek trestním oddělením všech krajských soudů.

Výkon rozsudku byl dále projednáván na [11. zasedání](#) Kolegia expertů pro výkon rozsudků Soudu a implementaci Úmluvy,⁵ které se konalo dne 11. prosince 2024.

B. OPATŘENÍ VYŽADOVANÁ V ČESKÉM PRÁVNÍM ŘÁDU

I. NOVELIZACE ZÁKONA O SOUDNICTVÍ VE VĚCECH MLÁDEŽE

Z písemných konzultací, které kancelář vládního zmocněnce vedla se všemi příslušnými orgány veřejné správy, jakož i z jednání na výše uvedeném zasedání Kolegia expertů vyplynulo, že nejvhodnějším a nejdůležitějším způsobem, jak uvést rozsudek v plný účinek, by byla změna stávající české právní úpravy, zejména § 47 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže (viz § 76 rozsudku Soudu). Příslušná novela byla Ministerstvem spravedlnosti předložena vládě, který ji zaslala Poslanecké sněmovně dne 11. prosince 2025.

Novela přináší změnu § 47 zákona o soudnictví ve věcech mládeže a mění pravidla pro přezkum vazby mladistvých tak, aby nedocházelo k jejich diskriminaci oproti dospělým. I u mladistvých stíhaných pro zvlášť závažné provinění tedy bude vazba soudem z úřední povinnosti přezkoumávána již po 3 měsících.

Důvodová zpráva odkazuje na předmětný rozsudek Soudu a mj. uvádí:

³ V červnu 2024 Ministerstvo spravedlnosti oficiálně spustilo nové webové stránky (<https://mezisoudy.cz/>) věnované mezinárodní ochraně lidských práv. Webové stránky provozuje Kancelář vládního zmocněnce. Jejich součástí je databáze, která umožňuje přístup k judikatuře Soudu. Databáze obsahuje všechny rozsudky Soudu v jazyce, v němž je Soud vydal. Nad to databáze obsahuje překlady všech rozsudků Soudu proti České republice, stovky překladů nejdůležitějších rozsudků Soudu vydaných proti jiným státům a více než 1 700 právních shrnutí dalších relevantních a významných rozsudků a rozhodnutí Soudu sepsaných v českém jazyce. Databáze rovněž propojuje judikaturu Soudu s judikaturou Ústavního soudu ČR a judikaturou Evropského výboru pro sociální práva a smluvních orgánů OSN.

⁴ Zpravodaj vládního zmocněnce je dostupný z: <https://mezisoudy.cz/zpravodaj-kvz>.

⁵ Je zřízeno v návaznosti na závazek posílit implementaci Úmluvy na vnitrostátní úrovni, na němž se smluvní strany Úmluvy dohodly na konferenci "Provádění Evropské úmluvy o lidských právech, naše společná odpovědnost" dne 27. března 2015, a je poradním orgánem vládního zmocněnce, který slouží jako fórum pro analýzu a formulaci doporučení orgánům, pokud jde o vhodná opatření, která mají být přijata za účelem provádění rozsudků Soudu. Je složen ze zástupců všech ministerstev, obou komor parlamentu, nejvyšších soudů, Nejvyššího státního zastupitelství, Kanceláře veřejného ochránce práv, akademických pracovníků a členů různých nevládních organizací působících v oblasti základních lidských práv. Více informací o složení, mandátu a činnosti Kolegia lze získat z: <https://mezisoudy.cz/vykon-rozsudku-eslp-a-rozhodnuti-dalsich-mezinarodnich-lidskopravnych-organu/kolegium-expertu-pro-vykon-rozsudku>.

„Cílem návrhu je odstranit nerovné zacházení s vazebně stíhanými mladistvými oproti vazebně stíhaným dospělým obviněným a uvést právní úpravu do souladu s rozsudkem Evropského soudu pro lidská práva (...) ve věci Spišák proti České republice.

(...)

Podle stávající právní úpravy (...) k přezkumu dalšího trvání vazby mladistvých dochází až při rozhodování o případném prodloužení vazby. Další trvání vazby mladistvých je tak přezkoumáváno nejpozději po dvou měsících, avšak v případě mladistvých stíhaných pro zvlášť závažné provinění může být takový přezkum z úřední povinnosti poprvé povinně prováděn až po šesti měsících. Podle ESLP taková právní úprava poskytuje mladistvým méně příznivé zacházení než dospělým stíhaným pro zvlášť závažný zločin, neboť vazba dospělého obviněného by byla povinně přezkoumávána již po třech měsících. Evropský soud pro lidská práva v tomto ohledu konstatoval, že takto rozdílné zacházení s mladistvými a dospělými obviněnými jde jak proti cíli sledovanému úpravou vazby mladistvých, tak proti smyslu samotného zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

K naplnění požadavků Evropského soudu pro lidská práva se proto navrhuje výslovné zakotvení periodického přezkumu vazby i v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže. Současně se navrhuje změna dalších ustanovení o vazbě mladistvých s ohledem na vztah zákona o soudnictví ve věcech mládeže a trestního řádu a závěry ESLP vyslovené v předmětném rozsudku ohledně nepřípustnosti stavu, aby právní úprava vazby mladistvých byla přísnější oproti úpravě vazby obsažené v trestním řádu a aplikovatelné na dospělé obviněné.“

Účinnost se předpokládá od 1. ledna 2027. Novela je projednávána jako sněmovní tisk č. 61 a aktuálně se nachází před 1. čtením v Poslanecké sněmovně. Podrobnosti k legislativnímu procesu jsou k dispozici [zde](#). Délku trvání legislativního procesu nelze v tuto chvíli přesně stanovit.

2. OPATŘENÍ PŘIJATÁ PŘED LEGISLATIVNÍ ZMĚNOU

Ještě předtím, než legislativní změna nabude účinnosti, bylo přijato několik opatření, jejichž cílem je implementovat rozsudek přímo do současné praxe soudů a státních zastupitelství.

Zaprvé, zástupci kanceláře vládního zmocněnce projednali rozsudek Soudu v dané věci na školení nového webového portálu <https://mezisoudy.cz/> (viz také poznámka pod čarou č. 3) pro Městské státní zastupitelství v Praze v říjnu 2024, pro soudce Krajského soudu v Ústí nad Labem v únoru 2025 a pro soudce Krajského soudu v Liberci v březnu 2025. Dále zástupci kanceláře vládního zmocněnce diskutovali o rozsudku Soudu v projednávané věci v rámci přednášky pro české trestní soudce v říjnu 2024, a plánují se touto problematikou dále zabývat v rámci pravidelného školení pro soudce zajišťovaného pod záštitou Justiční akademie.

Jak bylo uvedeno výše, Nejvyšší státní zastupitelství vložilo český překlad rozsudku a jeho shrnutí do své interní databáze a informovalo o něm v bulletinu rozesílaném všem českým státním zástupcům. V bulletinu z července 2024 doporučilo Nejvyšší státní zastupitelství státním zástupcům, aby každé tři měsíce, tj. v souladu s rozsudkem v dané věci (a nikoliv každých šest měsíců jako dosud), podávali soudu návrh na přezkoumání zákonnosti vyšetřovací vazby všech obviněných mladistvých ze zvlášť závažného provinění.

V neposlední řadě byli o rozsudku informováni také všichni soudci Ústavního soudu a Nejvyššího soudu. Nejvyšší soud nadto s ohledem na závažnost zjištěného porušení Úmluvy učinil poměrně výjimečný krok, když rozsudek předal trestním oddělením všech krajských

soudů oficiálním dopisem předsedy Nejvyššího soudu s komentářem k rozsudku Soudu a důsledky rozsudku Soudu pro soudní praxi. Konečně byl odkaz na překlad rozsudku spolu s komentářem k rozsudku od zkušené trestní soudkyně Nejvyššího soudu zveřejněn ve sborníku Nejvyššího soudu [„Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva pro justiční praxi“](#) č. 1/2025. Sborník je v rámci soudnictví známým a uznávaným periodikem. Sborník je připravován v úzké spolupráci se soudci Nejvyššího soudu, vládním zmocněncem a analytickým a komparativním oddělením Nejvyššího soudu. Cílem je zvýšit informovanost v rámci justice o aktuálních rozsudcích Soudu. Komentář k předmětnému rozsudku nastiňuje závěry Soudu a zdůrazňuje, že současnou praxi vnitrostátních soudů je třeba změnit v souladu se závěry Soudu. Uvádí se v něm také, že dřívější judikatura Nejvyššího soudu, která schvalovala šestiměsíční lhůtu přezkumu vazby, již nesmí být používána a odkazována.

III. ZÁVĚR

Vláda České republiky bude pokračovat v úsilí o výkon rozsudku podle výše stanoveného akčního plánu a do 30. dubna 2027 předloží Výboru ministrů buď aktuální informace o dalším vývoji, nebo akční zprávu.